

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Provinciæ Paraquariæ Societatis Jesv

Techo, Nicolas

Leodii, MDCLXXIII.

Cap. 24. Sociorum per Tucumaniam labores.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38528

*Churiguanis
proficitur.*

Moritur.

Laudatur.

numeri labores successere, Churiguanis mores avitos obstinate retinentibus. Perseveravit tamen Ortega, cum Hieronymo Villarneo, Sacerdote impigro, in regione perversa, per biennium integrum, quo sine notabili fructu transacto, recrudescente cruris, cui spina inhaerens, dolore, Chuquisacam curationis ergo se contulit, ubi optimus senex agritudinibus oppressus, inter exercitia Religiosae pietatis, domesticis & externis utilem operam navavit: donec anno millesimo sexcentesimo vigesimo secundo ad Carlos meliori sui parte evoleret, vir, si virtutes & facinora spectes, jure merito summis adnumerandus. Lusitania eum è nobili sanguine genuit, Brasilia juvenem educavit, Josephus Anchieta virum laborum comitem habuit, senio proximum Tucumania, & Paraquaria Apostolicis hominibus patria praesentem, mirata est: Peruvia emerito triumphum dedit: Nierembergus, & Joannes Rho Heroibus suis addidere: Caelum, ut spes est, piis ejus manibus apothosim fecit. Ipse ego denique, quod mearum partium fuit, extra Provinciam abeuntem sequutus, non deserui, donec Paraquariae nostrae decus singulare ultimis officiis prosequeretur. Porro, ut hoc addam, nostrum Emmanuelem nobilibus parentibus in Brasilia ortum, avunculum Episcopali pedo insignem habuisse; & ab ejus matre, selectissima matrona, Societatem nostram insignia beneficia accepisse, mihi incomperto est. In Brasiliam navigare volenti, mater, & avunculus obstitere; sed ipse, animarum Christo lucrandarum desiderio inflammatus, agnata vincula rumpens, eò celerrime properavit, quò ab Divino Numine impellebatur: quae desideria in ipsa Brasilia inter studia, & ceteras Religionis exercitationes mirum in modum auxit. Itaque, devorata Barbarorum lingua, rebus agendis jam idoneus, multas Brasiliae regiones utiliter percutrit. Una in expeditione centum leucas progressus, vix furibundorum Indorum laqueos evasit, narratque in annosa arboris concavo, Divi Xaverii exemplo, eorum insidias elusisse. Biennio integro Josepho Anchietae, Brasiliae Provinciali, fuit à secretis, portentoque ejus & Apostolicae vitae non magis spectator, quam sectator, à quo volens, lubensque in Australiores Americae regiones navigare jussus, honestissimis facinoribus, suis temporibus à me denarratis, Societatem nostram decoravit.

CAPUT
XXIII
Sociorum
per Tucumaniam
labores.

1604.

Joannes Romerus ad portum Boni-aëris exciur.

Societas magni comparatur.

1604.

EODEM plane tempore, quo Ortega in Peruviam abiit, Joannes Romerus ex praescripto Visitatoris Socios cogens, tamdiu in urbe apud se detinuit, quousque, refocillatis per religiosa quietaque exercitia viribus, rursus per Tucumaniam dispararet. Ex quo, more sequentibus annis ad praxim redacto, insignes plane inter Indos & Hispanos utilitates perceptae sunt: nam, praeterquam quòd se invicem sermonibus & exemplis inflammarent, varias Indorum linguas, artes curandae eorum feritatis, modum technas Daemonum extricandi, & conscientiarum nodos dissolvendi, mutuo magisterio perdiscebant. At cum se rursus Deo pleni effundebant, conceptas per sacrum orium flammās in omnis generis homines miro animorum motu spargebant. Joannes Romerus, extra Tucumaniam etiam excurrens, ad portum Boni-aëris, per desertam centum & viginti leucarum planitiem, curam suam extendit: ad quem audiendum cum concurrere undique frequentes Barbaros, praeter morem, cerneret, Episcopus Societatem Magnetis comparavit, ferrum & ferreos homines ad se occulta vi trahentem. Anni hujus saeculi tertius & quartus, Apostolicis ad varias Indorum terras excursionibus, quamplurimis eorum millibus Sacramento procuratis, magna ex parte consumpti sunt: quibus utilitatibus sigillatim enucleandis superfedeo, ne lectoribus, novas res in Historia amantibus, fastidio sim.

CAPUT
XXV.
Ludovicus
Valdivia
Chilenos
Christo &
Regi conciliare adlaborat.

1605.

ANNO saeculi decimi-sexti quinto, res Chilenses, Alfonso Riberæ Prætoris fortitudine, utcumque contra rebelles firmatae erant; & progressum habiturae videbantur, ni Prætoram importuna admodum tempestitate vertere jussus fuisset. Ipse Chilenam militiam ad Belgicæ recentia præcepta instruxerat: hostes, ut in Hollandorum finibus fit, constructis passim castellis, praesidio firmatis, coërcuerat: rebelles multis cladibus affecerat: quamplurimos Hispanos, factis irruptionibus,

nibus,